

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 42. szám.

Budapest, október 17.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Égész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Lopás, sikkasztás és csalás egymáshoz való viszonyában, példákban bemutatva.

(Szak tanulmány).

Közi: *Herváth István dr., ny. járásbíró.*

A vagyon ellen elkövetett bűncselekmények minősítése és egymástól való elhatárolása némely adott esetben igen nehéz és a nyomozás körül eljáró hatósági közegek (csendőrség, rendőrség stb.) néha igen terhes feladatot ró és nagy körültekintést és jogi szakisméreteket igényel.

Ezen, a vagyont megtámadó bűnös cselekmények ugyanis sokkal bonyolultabbak, mint pl. az élet és testi épség ellen irányuló bűncselekmények, mely utóbbiak egy bizonyos jogtalan, külsőleg észlelhető fizikai cselekményben nyilvánulnak és nincsenek semmi kapcsolatban valami jogüggyel, hanem kizárólag a tettleges sértési szándéknak, akaratainak megnyilatkozásai, melyek a harmadik személy, a sértett testén a bűnös tett folytán beállott behatások orvosi mérlegelése szerint minősülnek, mint gyilkosság, emberölés, súlyos, könnyű testi sértések, sokféle fokozatban és minősítésben. Ezen az élet és testi épség ellen irányuló cselekedetek beszámítására és a büntethetőség mértékére a döntő, hogy a tett szándékos vagy gondatlanságból eredő: előbbi esetben pedig előre megfontolt-e vagy erős felindulásból származik-e?

Nem így a vagyont veszélyeztető bűncselekményeknél, mint pl. a lopás, a sikkasztás, a csalás, az orgazdaság, a rablás, a zsarolás stb. Ezek kivétel nélkül szándékos, eltökélt cselekmények; itt a gondatlanságnak nincsen semmi szerepe, mert ezek rendszerint jól kiészelt, jól eleve kiforralt, tervszerűen előkészített és sokszor az emberi elme minden felfangjával tervezett és megvalósított merényletek a más vagyona ellen, tehát mint szándékos és rendszerint nyerészkedési vágyból eredő cselekmények. A gondatlanság ezeknél a bűncselekményeknél már fogalmilag és elvileg ki van zárva; mert nyilvánvaló, hogy pl. csalást nem lehet gondatlanságból elkövetni, mert a *csalás fogalmához szándékos megvalósítás szükséges, ami csak szándékos művelet lehet.*

Mondhatni, hogy a vagyon ellen intézett bűncselekmények közös vonása és rugója a jogtalan vagyonszerzés, a gazdagodási célzat, amelyet a btkv. a lopás és sikkasztásnál csak azért nem emel ki külön, mert a «jogtalan eltulajdonításban» a vagyonszerzési szándék már benne foglaltatik; és mert a lopás, rablás és sikkasztásnál nem ad a tettes ellenértéket, míg a csalásnál vagy orgazdaságnál a tettes ad esetleg ellenértéket is rendes ügyletet köt; itt tehát a gazdagodás és haszonszerzés abban a különbözetben rejlik, mely a jogtalanul szerzett érték és az adott ellenérték között fennforog; így pl. az orgazda megveszi adás-vevési üggyellett a lopott vagy rablott, sikkasztott stb. dolgot — ismerve ezen minőségét — de természetesen jóval kevesebbet ad érte, mint a mit megér; az ő haszna tehát csak a különbözet lesz, mely az adott pénzérték és a lopott holmi értéke közt van.

Mult alkalommal bővebben ismertettem a csalás lényegét és közöltem néhány tanulságosabb szemelvényt a csalás esetei közül. Mai cikkemben tüzetesebben a lopás és sikkasztás fogalmát és tartalmát óhajtom ismertetni azzal a főcélzattal, hogy ily módon a köztük létező lényegi különbözőséget kidomborítsam. Mert ily esetekben a nyomozást csak úgy lehet alaposan és helyes mederben lefolytatni, ha tisztán felismerjük azokat a határvonalakat, mely a vagyon ellen irányuló cselekményeket elválasztja egymástól.

Közös alapvonásuk a más vagyonának megrövidítése, megcsönkítése, a károkozás (mely rendszerint a haszonszerzéssel kapcsolatos); de a módok és eszközök, melyekkel az idegen vagyon csorbítását keresztülvizik és megvalósítják, igen különböznek; és éppen ezek az eltérő módok s eszközök adják meg mindegyiknek a sajátos jellegét, a különlegességét s így állnak elő a vagyoni bűntények egyes válfajai. Az ezek közti különbségeket legfelső bíróságunk legújabb joggyakorlatából merített alkalmas példákkal fogom megvilágítani, miáltal az elméletben megvont, de néha nehezebben felismerhető elmosódó határvonalak szembetűnőbbek lesznek s jobban kidomborodnak.

Vegyük elsősorban vizsgálat alá a lopást.

Büntető törvényünk 333. §-a ekként adja annak fogalmi meghatározását.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általában
elismert legjobb gyártm. szállít.
os. és kir. udvari és hadsereg szállít., a Rákóczi-Tárogató feltalálója. Budapest,
II., Lánosbld-utca 3. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javi-
tása, vétele és becsorlása. — Árjegyzék minden hangszerről külön káldatik.

Aki idegen ingó dolgot másnak birtokából vagy birtokából annak beleegyezése nélkül az orr czárból vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa: lopást követ el.

A Bn. 48. §-a az értékhárítást a lopás vétsége és büntette közt 100 koronáról 200 koronára emelte. A lopott dolog értékének kiszámításánál a lopás időpontja az irányadó.

E törvényes meghatározás szerint elvi és elméleti szempontból a lopás kellékei és tényező elemei a következők:

1. Más birtokában vagy birtokában legyen a dolog.
2. A tettesre nézve idegen dolog legyen.
3. Ingó dolog legyen.
4. A tettesnek jogtalan eltulajdonítási szándéka legyen.
5. A kivétel módja, a megvalósítás eszköze, az u. n. elkövetési cselekmény pedig: az elvétel, a dolog elvétele a birtokostól vagy birtokostól.
6. Az elvételnek nem szabad személy elleni erőszak vagy fenyegetéssel történnie.
7. Az elvétel a tulajdonos beleegyezése nélkül történjék.

Lássuk ezeket egyenként. Itt természetesen tisztában kell lennünk a birtok és birtoklás és az ingó fogalmával, amelyek a magánjogba vágó kérdések. Ez igen természetes, mert a büntetőjog éppen a megtámadott magánjogok hathatós védelmére s az azok elleni merényletek megtorlására való.

Birtok valamely dolog felett állandóan gyakorolt tényleges uralom, mely a *tulajdonjogtól* éppen abban különbözik, hogy amaz nem foglal magában teljes és kizárólagos (korlátlan) rendelkezési jogot; mert ez a teljes hatalom a dolog felett csakis a tulajdonost illeti meg. Rendszerint maga a tulajdonos van egyúttal a dolog birtokában; de sok esetben más a tulajdonosa és más a birtokosa a dolognak; pl. a haszonbérlet vagy zálogtartó, a haszonkölesző birtokosa a dolognak, míg a tulajdon egy harmadik személyé. A lopás esetében a törvény természetesen nemcsak a birtokost és birtokost, hanem közvetve a tulajdonost is védi, mert ha a birtokostól, birtokostól elvesz a dolog, akkor az a tulajdonosra is elveszett. Ha pl. a zálogbirtokostól valaki ellopja a zálogtárgyat, ezáltal az nemcsak arra, hanem a tulajdonosra nézve is elveszett, aki a zálogba adta a dolgot; s így a törvény, mikor a dolog birtokosának ad védelmet a tolvaj ellen, közvetve a dolog tulajdonosát is védi. Hisz a lopás megbüntetése éppen a tulajdon szentségét akarja nyomatékkaival védeni.

A birtoknak nem is kell jóhiszeműnek lennie; sőt lehet egyenesen rosszhiszemű is; mert pl. lopás elkövethető azzal szemben is, ki maga is tiltott cselekmény útján jutott a dolog birtokába; tehát pl. olyantól is, aki maga is lopás, rablás, sikkasztás, jogtalan elcsapás,

csalás, zsarolás stb. útján jutott a dolog birtokába. Ebből következik, hogy lopás el nem követhető uratlan dolgon, mely senki birtokában sincsen: ha azonban pl. valaki elveszít egy dolgot, pl. zsebéből kiejti pénztárczáját anélkül, hogy azt észrevenné s a tolvaj ezt látva s tudva a dolog tulajdonosát, ki még ott is van és a dolog felett még gyakorolja vagy gyakorolhatná a tényleges uralmát, vagyis az *előző még mindig birtokában van, vagy más szóval a kiejtett pénztárca még nem tekinthető elveszett dolognak*, a tolvaj mégis felveszi és jogtalan eltulajdonítási szándékkal megtartja a pénzes tárczát: ez minden esetre lopás és nem a btkv. 367. §-ába ütköző talált dolog jogtalan eltulajdonítása.

A dolognak továbbá a tettes, a tolvaj szempontjából idegennek kell lennie, vagyis olyanak, melyhez neki — t. i. a tettesnek — semmiféle törvényes magánjogi igénye nem lehet.

Mert ahol vitás jogigények forognak fenn, melyekről ítélkezni a polgári bíróság hivatott, ott — jogtalan eltulajdonítás esetén — nem lehet szó lopásról; egyrészt, mert a dolog nem teljesen idegen, neki, a tettesnek, vélt igényei vannak arra nézve, s így jóhiszeműen van a dologra nézve; abban a — ha mindjárt téves — nézetben lévén, hogy a dolog az övé, őt illeti; erre nézve tehát nem lehet a tettesnek jogtalan eltulajdonítási szándéka; amiért is ily esetben lopási tényálladról nem lehet szó.

Tegyük fel pl. két osztályos testvér a hagyatékából egy bizonyos dolgot magáénak igényel; s összeveszvé az osztokodásnál, az egyik osztályos a másiknak birtokában levő, az örökséghez tartozó dolgot vesz el a másik tiltakozása és akarata ellenére, eltulajdonítási szándékkal. Kétségtelen, hogy ez esetben lopásról nem lehet szó, hanem legfeljebb jogtalan önszegélyről: egy vitás örökségi kérdés önkéntes (s esetleg helytelen) megoldásáról. De mivel »jogtalan« eltulajdonítási szándék nincsen, s az elvétel az osztályos csak saját — vélt jogos — örökségi tárgyat vitt el, ez a kérdés örökösödési, tehát polgári perben tisztázandó magánjogi vita, mely egyáltalán büntetőjogi utra nem tartozik.

A *dolognak* — mondom — a tettesre nézve *idegennek kell lennie*; s csak természetes, hogy a saját dologán senki lopást el nem követhet. Egy példa szembe-tűnően megvilágítja az esetet.

A tulajdonos javítás végett átadta kocsiját a bognárnak, aki a kocsit már ki is javította; a tulajdonosnak pénze nem lévén a kocsit javítási költségének kifizetésére és a bognár azt hitelezni nem lévén hajlandó: a tulajdonos éjjel a bognárműhely udvaráról elviszi a kocsit. Lopásról itt szó sem lehet, mert a tulajdonos sajátját vitte el, a kocsit reá nézve nem idegen dolog: annak elvitelével lopást el nem követhetett. A bognár-

Ha fáj a feje ne téovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár 120. — Kapható minden gyógytárban. Ékszíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A Tarnopol körüli harcokból — Kijavított híd a Zlota-Lipán. — Ehrbar tüzérfőhadnagy saját gyártmányú zongorája mellett, melyet az oroszok a szabadba vittek és a kastélyt fölgyújtották.

nak csupán munkabére erejéig van követelési joga vele szemben, mert zálogjoga a kocsiira nem volt; igényét polgári úton érvényesítheti; de fenyítő úton a kocsi tulajdonosa ellen fel nem léphet!

Vagy idézem egy büntetőjogi tankönyvben felbozott iskolapéldát, mely egy német írótól van átvéve (Lásd Angyal büntetőjog tankönyvét.):

A tulajdonos javítani adta a zseberáját az óráshoz, aki azt zsebében hordja; a tolongásban a tulajdonos az óra zsebéből észrevétlenül eltulajdonítási szándékkal elveszi az óráját. Kétségtelen, hogy itt lopásról szólni se lehet; mert a sajátján nem lehet lopást elkövetni. Ugyanott megjegyzi a szerző, hogy emellett érthetetlen az, hogy lopás kísérletének minősítik általában azt az esetet, mikor A. a tolongásban belenyúl B. mellényzsebébe, de ott semmit sem találva, ismét kivessi kezét. Pedig a m. kir. Kuria is kimondotta 6807/1913. sz. ítéletében, hogy lopás kísérletében bűnös az, ki másnak üres zsebébe lopás szándékával átkutatja, de nem talál ott semmit.

Ez az álláspont ugy a tételes büntetőtörvény, mint a tudomány szempontjából téves, mert bűncselekmény elkövetéséhez ugy a bűnös szándék, mint a tárgyilagosságs külső eredmény, a bűncselekmény elkövetésének tárgya kívánatik meg. Ez az utóbbi ebben az esetben hiányzik. Ahol ellopni való dolog nincsen, ott lopás tényálladéka sem létesülhet, habár erre irányult is a szándéka a tettesnek.

A törvény szerint lopást követ el, «aki idegen ingó dolgot más birtokából stb. . . elveszi». Ahol tehát ilyen elvenni való dolog nincsen: ott lopást sem lehet elkövetni. Ép ugy, mint pl. nem követ el emberölés kísérletét az, ki éjjel egy bábura reá lö, melyet a vele ellenséges viszonyban levő szomszédjának nézett, aki azonban véletlenül nincs is odahaza.

Midőn pl. valaki lopási célzattal nyit fel egy teljesen üres lakást, lopás kísérletét tárgyi alap hiányában el nem követheti; ellenben magánlaksértés fennforogha.

Tény azonban, hogy a tulajdonos büntetendő cselekményt követhet el a saját dolgán; de ez nem lopás, hanem a 368. §-ába ütköző jogtalan elsajátítás vétsége lesz. Midőn ugyanis az ingó dolog tulajdonosa azt zálogba vagy használatba, használatba adja át valakinek s utóbb a dolgot a zálogtartótól vagy használatosától, használatra jogosulttól jogos ok nélkül, tehát törvényellenesen elvonja, elveszi; az említett vétséget követi el. De lopást ezzel a tényével el nem követhet, mert a *dolog reá nézve nem idegen*, hiszen a saját tulajdona!

A közös ingó dolgon természetesen legfeljebb azon rész értékhányad erejéig követhet el lopást az egyik

társtulajdonos, amely az ő hányadán felül van: pl. hármuké egy cséplőgép s mindhárman birtokában vannak a dolognak; s az egyik társtulajdonos azt jogtalan eltulajdonítási szándékkal elveszi. Lopás csak a kétharmad erejéig foroghat fenn, mert az egyharmad a jogos tulajdona.

De lehet, hogy birtokban csak az egyik társtulajdonos van: a másik kettő valahol Amerikában tartózkodik. Ha ezt jogtalanul elidegeníti vagy elzálogosítja: nem lopást, hanem sikkasztást követ el.

A dolognak — melyen lopás elkövetetik — *ingónak* kell lennie. Ez megint magánjogi fogalom: ingó a kívülvilágnak gazdasági értékkel bíró körülhatárolt része, mely helyéből állaga sérelme nélkül elmozdítható. De negatív (semleges) alakban is meghatározhatjuk az ingó fogalmát akkép, hogy minden ingó, ami nem ingatlan, ingatlan csak a föld és mindaz, ami összefügg vele s attól állagának sérelme nélkül el nem különíthető; vagyis a földbe erősített épület (nem a föld színén álló fabódé); bevetett mag; lábon álló termés, fák s azok el nem választott egyes részei; beépített kerítés stb. Ha azonban egyes alkatrészek elválasztatnak, a termést learatják, gyümölcsöt leszedik, ágakat levágnak, kerítésléceteket, téglákat kitördelnek: ezek már ingósággok lesznek.

A jogtalan eltulajdonítási szándék feltételezi azt, hogy a tettes szándéka arra irányuljon, hogy dolog feletti uralmat, teljes rendelkezési lehetőséget megszerezze, vagyis, hogy azzal sajátjaként, mint tulajdonos rendelkezék. Ha nem erre irányul a tettes szándéka, ha nem ilyen célzattal és szándékkal veszi el a dolgot, nem létesül a lopás tényálladéka. Pl. valaki elveszi más birtokából vagy birtalatából az idegen ingó dolgot, hogy azt zálogul tartsa meg magánál: ez jogtalan zálogolás s mint ilyen büntetendő, de lopás nem forog fenn. A szándékok természetesen bizonyítani kell. Vagy — természetesen — valaki csak tréfából, inceselkedésből veszi el az idegen ingó dolgot; ennek persze a körülményekből kell igazolódnia, különben el nem fogadható.

Vagy pedig ha valaki nem azért veszi el az idegen dolgot más birtokából, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, hanem csupán, hogy rögtön megsemmisítse. Ez is a körülményektől függ s ez esetben a 418. §. szerinti vagyronrongálás forog fenn.

Ép ugy nem képez lopást az sem, ha valaki az idegen ingó dolgot nem eltulajdonítás, hanem csupán használat céljából vesz el. Ez mint használati lopás csupán kihágást képez és a kbtk. 127. §-a szerint nyolcz napig terjedő elzárással büntetendő. («Aki idegen ingó dolgot tudva jogtalanul használ és ezáltal megrongálja vagy értékében csökkentti vagy a használattal egyébként kárt okoz.»)

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézjuvóhangszerek, czimbalmok — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrsök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

••••• Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. •••••

A Tarnopol körüli harcokból. — Novo-Georgiesk ostromát így tudattuk az oroszokkal. — Az összelőtt Zavarov.

Ha ellenben az idegen ingó dolgot eltulajdonítási szándékkal vette el és csak kényszerűségből, menekülés közben semmisíti meg vagy dobja a vízbe: a lopás fennforog.

(Vége köv.)

Kémfurfangok.

Írta: Székely Vladimír, budapesti ker. kapitány.

(Vége.)

... Holtfáradtan ér a csapat kijelölt helyékez. Elsánczolják magukat hirtelenében. Egy szélmalom közelében vannak. Otromba épület. Komoran nyulik fel vibarsverte, repedezett testével az ólomszinü ég felé...

— Fentről láthatjuk talán az ellenséges állást! — vélekednek a derek poroszok, akik hangulatokra nem kaphatók. A harez a szük és agyuk most. A harez tükrén látnak mindent.

Összeszedelőzködik tehát egy patrouille s óvatosan a malomhoz megy. Híába minden zörgés. Nekifeküsznek tehát a vállas legények, dolgozik a puskatus s nemsokára recesegve enged az ajtó. Homályos folyosóra vezet. A katonák egy percze megállnak... Jó lesz vigyázni, ki tudja, minő veszedelem leselkedik onnan belülről. Az ellenség ravasz. Csend van! De egyszerre csak vékony hang szól, nyöszörögve, elhalón: „Segítség!”

Erre már herontottak a marczona legények. A folyosónak egyik sötét zugában egy fiatal nőt találtak a földön fekvő, keze-lába össze volt kötözve. Megszabadították kötelekeitől.

— A férjem után menjenek! — lihogott a nő. Betegen kivonszolták az ágyból s felkötötték a szélmalom egyik lapátjára... Gyorsan, míg nem késő.

A katonák felrohantak. A lehetetlen igaz volt. A malomforgó égnek álló lapátján ott csüngött egy kékre vált, ájult ember. Gyorsan megforgatták a forgót — másképp nem lehetett levenni — és kiszabadították a malmost veszedelmes helyzetéből. De alighogy ez megtörtént, már süvítettek onnan átról az orosz sbrapnellek. Be a malomba, majd elárasztották az egész környéket. Kettőt megöltek a katonák közül. Árnálás!

Elvitték a malmost és feleségét. A parancsnok elé vitték őket, hol a következő tényállás derült ki:

Van egy sógoruk a malmosoknak. Haszontalan fiu. Ez eljött hozzájuk.

— Sok pénzt kereshettek! — mondta nekik. Adjátok hírt az oroszoknak, mikor németek jönnek. A házaspár nem akart belemenni a kényes, esetleg rossz véget érő vállalkozásába. Erre a legény brutális lett. Nekiesett az asszonynak s megkötözte, majd felkapta beteg férjét az ágyból, felcipelte a lehetetlen embert s a forgó egyik lapátjához kötötte, de úgy, hogy ha valaki onnan leveszi, meg kell forgatnia a lapátot.

— Majd adnak magukról a németek hírt! — kacagott a kém.

Más eset. Egy tisztt s negyven katoná felderítő uton egy pajiához értek. Sunyi, de alázatos képű paraszt fogadta őket mély hajlongásokkal. Vele volt egy félénk nézésű hat éves gyerek. A katonák elhelyezkedtek. Éj idején egyszerre csak éktelen gyereksivítás támadt, úgy, hogy akár a legközelebbi faluig is elhallatszotti az éj csendjében. A muzsik dühösen verte a gyereket.

— A haszontalan nem akarta azt a köcsög tejet elvinni a katoná uraknak! — mentegetődzött az öreg.

A fiu zokogott. Olyan jó képe volt s a katonák félrehívták.

— Miért nem fogadsz szót az apádnak?

— Nem is apám! Erőszakkul hozott ide az a rossz ember...

Ágyuszó hallatszotti. Ott robbant fel egy pár méternyire egy sbrapnell.

Fel volt fedezve a rejtkehelyük. Árnálás! És a nyitja csakbamar meg is lett. Kiderült, hogy a fiut a vén muzsik, aki az oroszoknak kémkedett és most már nagyon akarta a sátorfáját szedni, felszedte valahol, magával cipelte és ha jött a német, — verni kezdte. A gyereksivítás, melynek kellő hangosságáról furkósbotja révén gondoskodott az öreg, volt az adott jel. A muzsik nemsokára lógott...

Falu közelében állott a bataillon. Egyszerre csak a falu templomában megkonduznak a barangok. A siró harangszó messze, messze szállott... Ez áruló jeladás lehet. A templomba tehát! A herontó katonák előtt megható, komor kép tárult fel. Az oltárnál gyász ornátusban áll a pópa, előtte koporsó feküdt, abban egy halott eltorzult arcczal. Orosz tisztí egyenruha volt a halotton. Még egy harmadik volt a társaságban a sekrestyés is, a ki ijedten, fogvaczogva bámult a németekre. A pópa azonban tudomást sem veti róluk s tovább folytatta a beszentelési aktust. Némán jöttek közelebb a katonák, de ekkor az állásznak föltüni, hogy a halott orosz tisztén nagyon rosszul áll az egyenruha. Mintha nem is volna az övé. A sekrestyés észrevette a fürkésző szemeket s térdei inogtak, majd nem összeroskadott. Kütről ágyuszó hallatszotti. Az oroszok dühösen lötték a németeket, felfedezték állásaikat. A harangzúgásnak mégis csak lehetett ehhez köze. Megragadták tehát a méltatlankodó pópát és rosszkető sekrestyést, a ki végre is bevallotta, hogy a halott nem orosz tiszt. Egy elesett katonát szedtek fel, azt öltöztették orosz tisztí ruhába, a beszentelés komédia, a harangszó is: előre megbeszéltt jeladás volt az oroszoknak. Ot halálos fenyegetésekkel kényszerítették bele a játékba. A pópa többé nem — kémkedett.

A következő kémkedési történetnek azt a címet

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általában elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. ... Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

és a ktr. udv. hangszerszállító az orsz. m. ltr. zenekadémiá, valamint az összes budapesti zsinházak hangszerszállítója a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapítottát 1847-ben.

A Tarnopol kövüli harcokból. — Front mögött. — Vitéz kapitány úr Farkas Elemér.

lehetne adni: A kém mint disznóhajesár. Menetelt a katonaság Orosz-Lengyelország meghódított földjén. Előre az oroszok után. Egyszerre csak toprongyos alak jön velök szembe, majd óvatosan kitér. Három koczáat hajtott maga előtt. A disznók engedetlen jószágok voltak és visítva romlottak be a katonák közé. Hiába kiabált, futkosott utána a gazdájuk.

E ragaszkodás láttára felébredt a katonákban a rekvirálási hajlam s a muzsiknak hatvan rubelt ajánlottak fel.

— Nem adom! — kiabálta ez. Semmiért se adom.

A tárgyalások mind hevesebbek lettek. Végre már annyira kiélesedtek, hogy nemesek a kezéket, hanem a gorombán szitkozódót is magukkal vitték a katonák. Éktelenül káromkodott az ipse. A mint azonban mind közelebb jöttek egy faluboz, kezdett nagyon esendenedni.

— Nem bánom, odaadom a disznókat. Tetszik hatvan rubelért? Nem? . . . Adom negyven, harmincz rubelért is, csak ereszeszenek már az utamra.

— Nem úgy! Ki tudja, tiéd-e a disznók? Hátha csakugy loptad?

Tényleg alig értek a faluba, egy dühös paraszt ugrott elő valahonnan, a ki az iménti disznóhajesárra rá-támadt:

Megvagy gazember! Vissza a disznókkal!

Kitűnt, hogy a «disznóhajesár» többedmagával betört a paraszt házába és elhajította a disznait. Nem mintha azokra vágyódott volna. A disznókra azért volt szükségük, hogy a disznóhajtók ártatlan maszkjában, ha véletlenül (!) menetelő németekhez találjanak érni vagy német állások közelébe találjanak jutni, gyanút ne keltsenek. Különbön is szívesen látottak voltak, a mi emberünk esetében azonban az volt a baj, hogy *tádkorán* vették volna meg az áruját, mielőtt érdemlegesen körülnézhetett volna. Alig látott még valamit . . . Természetesen, hogy ezek után rövidesen végeztek vele.

A következő történet akár egy novellairó hálás témája is lehetne.

A millió (környezet) a háború hontalanjai. A harcsterek földjein ezek és ezek vonulnak erénytelen, szomorúan. Otthagyták tüzhelyüket, melyet azóta talán már valamelyik odacsapott granát döntött üszkösödő romokba. Asszonyok, gyermekek, aggok, fiatalok menednek, fázékonyan húzódnak össze, az éheég kéri szemükből. Némelyiknek egész vagyona egy pár foszladozó ágynemű, melyet taligán visz. Vagy egy pár sovány gebe húzza a rozoga szekeret, azon dib-dab jószágok, amint a rémület perceiben összekapkodtak . . .

A kémek azonban nem puhaszívűek. A szerencsétlenség is köpönyeg nekik, mely alatt aljas terveiket szövök fufangosan. Telen volt és Varsó felé meneteltek a mieink. Közbe pihenésre vezényeltek. Jókedvűen sürgölgödték s csakhamar sült krumpli ingerlő illata áradt szét.

Szomorú, sorstépte bús pár tartott ugyanakkor feléjük.

Egy beesett arcú asszony lépkedett, karjain sovány didergő gyermek. Előli ment a férfi, a ki időközönként mogorván hátraszólt.

A mieink jószívűek. Egy jóképű baka az asszony elé állt és meghínálta sült krumplival. Habozva nézett rá az asszony, majd mohón utánakapott a krumplinak és befalta.

— Gyere már! — zsörtölődött a férfi. Az asszony összerezte.

— No, no! — lovagiaskodtak a bakák — éhes vagy galambom. Gyere csak velünk, majd előbb egy kicsit jóllakatunk. Te is pajtás jöbetsz velünk, ne vágj olyan mérges képet.

Nem volt ellenvetés. Szegény éhes asszony szinte öntudatlanul engedte magát tovább húzni oda, a hol a friss étel szaga terjengett.

— Egy lépést sem! Monjunk! — morogult fel megint a barátságatlan férfi.

— Menj a f . . . he! — kiáltott rá a jószívű baka és csak azért is minden jófajttal kínálta az asszonyt.

— Nem, nem kell! — háritotta el az magától az adományokat riadt, kétségbeesett képpel — megöl az az ember, jaj, hogy néz rám.

— Mi van veletek? A férjed talán és mi semmi rosszat nem akarunk.

Az asszony most már remegett a félelemtől.

— Megölik, megölik! — hajtogatta.

Ennek fele sem tréfa. Gyanus az egész dolog s lefogták a férfit. Nemsokára megvolt a magyarázat. Kiderült, hogy a férfi nem férje az asszonynak. Teljes idegen, a ki többedmagával betört a lakásába. A férjet elvitték a társai, az asszonyra pedig ráparancsolták, hogy a míg a társuk el nem engedi, addig tartson vele. *Nézzék menekülőknék őket.* Orosz kém volt a betörő, a ki így akart kikémleni az ellenséget.

— Jaj neked, ha elárulod — ijesztgették az asszonyt a gazemberek — a férjed fasz s akkor megöljük . . .

Igy dolgoznak a kémek a fronton.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az indiai nemzeti párt kiáltványja.

Hogy az óriási India népe, melynek színet-javát az európai haretér mérsárszékere viszi Anglia, hogyan vélekedik zsarnok urairól, megvilágítja az alábbi kiáltvány, melyben egy századévek óta elnyomott hatalmas és fényes multu népfaj keserűsége tör ki. A kiáltvány, mely «Az indiai nemzeti párt végrehajtó bizottsága» aláírásával jelent meg, így hangzik:

Mi, az indiai nemzeti párt tagjai, az egész világhoz intézzük szavunkat, hogy fölbivjünk figyelmét azokra a kegyetlenségekre, a miket Anglia száz esztendőnél régebb ideje követ el Indiában. A brit zsarnokság a legreménytelőbb nyomorúságba döntötte népünket. Mióta az angolok hatalmukba kerítették Indiát, éhínség és ragályos betegségek pusztítják az országot. 1895-től 1905-ig, tehát tíz esztendő alatt 19 millió ember halt éhen Indiában, bolott az utolsó 107 esztendő valamennyi

háborújában össze-vissza sem pusztult el öt milliónál több. Nincsen példa a történelemben a visszaélések és fosztogatásoknak azokra a hivatalosan elkövetett aktuáira, melyeket az angol kapzsiság nap-nap után elkövetett országunkban. Nem elég, hogy fojtogató és igazságtalan adókkal megnyomorítottak bennünket, még régi iparágainkat is tönkre tették és csirájában megfojtanak minden nemzeti törekvést. Anglia a felelős tehát az anyagi nyomorúság és a szellemi szegény állapotáért.

A brit hatalom árulására, erőszakra és lopásra épült. Emlékezzünk az egyiptomi felláhkra kiket Tell-el-Kahir csataterén lemészároltak az angolok, az Omdurmánál az utolsó emberig hidegvérrel legyilkolt szudániakra, a Lhassa felé vivő úton kiirtott tibetiekre, putumayói szegény peruiak felkoncolására, a Brit-Guyanában agyonlőtt indiai munkásokra, kik oda messzire vándoroltak el, hogy éhen ne kelljen veszniök hazájukban; emlékezzünk az egyiptomi donshawaiók kivégzésére, a felakasztott asszonyokra, azokra a hazafiakra, kiket az angolok akasztófára költettek, vagy az 1857-ik fölkelés után az ágyuk szája elé költettek, a cawnporei mészárlásra, az angol gályákra hurczolt politikai foglyok ellen elkövetett kegyetlenkedésekre, a megbecstelenített indiai asszonyokra, a titkos rabslolgatortásra, mely az indiai tea-ültetvényeken máig sem szűnt meg, a koncentrációs táborok aszornységeire és annyi más aljas cselekedetekre... emlékezzünk minderre és mindenki tisztában lesz azzal, hogy mit jelent a Justice and fair-play brit jeligeje.

Az angolok minduntalan megszegik ünnepélyes kötelezettségeiket, melyek az indiai fejedelmekkel és népekkel szemben kötelesek őket. Ok nélkül elfogják az indiai hazafiakat és vizsgálat, pörbe idézés nélkül deportálják őket; megsértik a családjogot, a politikai foglyoknak meg nem engedik, hogy ügyvédhez forduljon, hamis tanuvallomásokat gyártanak, megtűrik, hogy rendőrségük értetlenokkal szemben visszaéljen hivatalos hatalmával, eltiltják a politikai gyűléseket és elnyomják a sajtó szabadságát. A mi aljasságot otthon kipellengéreznek, ha az más országban történik, mind ők maguk elkövetik Indiában. Ez az a nép, a mely a belga jogok védelmezőjének szerepét játssza és a világgal el akarja hitetni, hogy a szabadság és a civilizáció védője!

Mi, az indiai nemzeti párt tagjai, kijelentjük, hogy az a mód, a hogyan Nagy-Británia Indiával bánik, igazságtalan és embertelen. Lelkünk teljes erejével tiltakozunk a hazafiaknak barbár bántalmazása ellen, kik nemzetünk szabadságáért küzdenek. Tiltakozunk az angol önzés ellen, a mely honfitársaink ezreit hurczolja el hazájukból, hogy idegen csatatereken vérüket vegye.

India ebben az órában harcban van Angliával. A nácionalisták fegyverhez nyultak, hogy a gyűlölt angol igát letörjék magukról. A ki az ellenséget támogatja, elárulja a haza ügyét.

Az igazságosság nevében kérdezzük az egész világtól, mi jogon üldözi Anglia az indiai hazafiakat akkor, mikor Európában azt hangoztatja, hogy a szabadságért küzd. Mi, indiai nácionalisták kijelentjük, hogy jussunk alapján küzdünk függetlenségünkért, és hogy a fegyvert csak akkor tesszük le, ha India szabad lesz.

India angol kormányzatát nemcsak azzal vádoljuk, hogy országunkat tönkretette, hanem azzal is, hogy az emberiség minden törvényét megszegi. Bármi eszközt eszeljen ki a brutális Anglia annak érdekében, hogy zsarnoki hatalmát fentartsa, a hazafiak győzelmes előnyomulását nem fogja megállítani tudni. A hazafiak jeligeje: Szabad Indiát a Himalayától a Koonjin-fokig!

KÉPEINKHEZ.

A Tarnopol körüli harcokból.

Hetek óta tartanak már a harcok Tarnopol körül. Hol az egyik, hol a másik párthoz szegődik a hadiszerencse. A Zlota-Lipa mellől, hónapokig tartó pozíció-harcok után megindult offenzívánk idején a mi pártunkra szegődött s oly sikeresen vezette fegyvereink győzelmét, hogy hamarosan felkerültünk Tarnopol alá s már-már úgy látszott, hogy est az élénk kereskedelmű kelet-galicziai várost, amely ezelőtt száz évvel — 1810-től 1812-ig — szintén orosz uralom alatt állott, most újból megszahadhatjuk az oroszról. Annál hibetöbb volt ez, mert felette Bródyt is visszafoglaltuk már, attól északra pedig mélyen benyomultak seregeink Volhíniába.

Ekkor azonban Ivanov tábornok, a volhíniai várháromszög védőseregeinek fővezére, szeptember 10-én nagyszámu és jól képzett kíségetőcsapatokhoz jutván, ezt dobta előnyomuló csapataink elé az egész fenyegetett vonalon s ezzel nemcsak megállította offenzívánkat egyidőre, hanem egyes helyeken, köztük Tarnopol környékén is, elérte azt, hogy tulnyomó ereje elől ki kellett térnünk s helyfel-közzel vissza kellett vonni csapatainkat védettebb pozíciókba, mert különösen a besszarábiai határon egymást követő többszörös támadásokkal igyekeztek a drótsövényekkel és páncélozott lövészárkokkal megerősített vonalunkat áttörni, hogy Bukovinába behatolva, ettől északra levő seregeinknek Bródy és Dubnó tájékáról való elvonását kiderítsék.

Az orosz hírszolgálat jól kiszinezve értesítette erről az entente lapjait, mire ezek nagy örömmel kürtölték világgá, hogy a szövetségesek kelet-galicziai offenzívájának végét vetették az oroszok s észrevehető kárörömmel már egy újabb bukovinai és galloziai invázióról kezdtek jósolgatni. Ez az ujjongás azonban igen rövid életű volt, mindössze talán 15—16 napig tartott. Ekkorára kialudt az oroszok harci fellobbanása végképen és hirtelen megkezdtek a visszavonulást úgy, hogy szeptember végén megint csak a védekezésre szorítottak a mi heves támadásaink ellen az egész vonalon.

Szeptember végén ugyanis Linsingen vezére redes seregei Lucktól keletre, a várháromszög feletti területen, egy ügyes bekerítő mozdulattal oldalba és majdnem hátba is támadták az oroszokat. Ugyanekkor pedig a mi csapataink egyes helyeken az Ikva- és Stryj-folyók mellett nemcsak megállították az oroszok erőszakos előnyomulását, hanem ellentámadásba menve át, úgy e folyóknál, mint a besszarábiai határon érzékeny veszteségek mellett utasították vissza azok támadásait.

A hadiszerencse tehát ismét hozzánk szegődött. Sebben nagy része van az oroszok által olyannyira gyűlölt vörös ördögöknek keresztelt magyar huszároknak, mert ezek voltak a Puhalló-féle hadtest bekerítő mozdulatainak előhírnökei, amint Kolki felől, a rokitói mocsarak irányából, a bekerítés veszélyével fenyegettek a Luck—Dubnó felé törekvő és a Szereth mentén erőszakoskodó oroszokat. E megtorpanás után napokig esend követte a várháromszögi viharos barczi lármát, de ba az őszi esőzések nagyobb mértékben nem akadályozzák csapataink tevékenységét, bizhatunk benne, hogy Tarnopol sem soká lesz már orosz uralom alatt.

HIREK.

Okirati dicséret. Ferenczi Péter csendőr ez. őrmestert és Kiss Dénes csendőrt, mindketten a II. számú csendőrkerület állományából, a balkáni haderők parancsnoksága, a márczius hó 30-ról 31-re menő éjjelen, mentes és segélynyújtásnál tanusított kimagasló tevékenységükért, a legfelsőbb szolgálat nevében, okiratilag megdicsérte.

Dicsérő elismerés. A cs. és kir. 2. hadsereg hadtáparancsnokság Miklósi György III. számú csendőrkerületbeli csendőr ez. őrmesternek, kimagasló szolgálati buzgóságáért és a mentési munkálatoknál különösen megelégedésre szolgáló eredményes tevékenységeért, dicsérő elismerését nyilvánította.

Egy szárny legénységének megdicsérése. A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság az újvidéki szárny legénységének, mert a folyó évi augusztus hó folyamán előfordult 778 büntetendő cselekményből 735 esetet kiderített, 124 egyént elfogott, illetve elővezetett és 562 egyént feljelentett, — buzdításul arra, hogy jövőben hasonló buzgalommal és tevékenységgel párosult szolgálati működésével a legfelsőbb szolgálat javát továbbra is előmozdítsa, — dicsérő elismerését fejezte ki.

Adományok. A lefolyt hétem a következő adományok folytak be hozzánk: a mezőturi őrs legénységének adománya, és pedig 20 K a vak katonáknak és 20 K a hábornban elesettek özvegyei és árvái számára; Nagy József őrmester, kányaházai őrsparancsnok a vak katonák javára gyűjtést rendezett, amely 15 K-t eredményezett; ezt összendták: Nagy József őrmester 2 K-t, Dohi Károly, Bányai Elek, Koncz Bertalanné, Sike Gusztáv, Bíró Ferencz, Mák Ferencz, Henter Bertalan, Henter András köszegremetei és Lázár Izsák, Szurd Jakab, Moskovics Mihályné, Izrael Farbas, Gávró László kányaházai lakosok 1—1 K-t. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Veszélyes nyomozás. Becska József csendőr, Muntján György népfőlkelő és Hampta János tartalékos gyalogosból állott metesdi őrsbeli járőr október hó 3-án d. e. fél 12 órakor, Ompolymező község határában, a Kaszte-Bércsi nevű erdőrészen, Stef Nuc ompolymezői lakos kárára történt kecskelopási ügyben, Irimie Salamon és Stef Gergely bizalmi egyének közrevonásával, nyomozott. Stef Nuc káros, ellopott kecskéjét keresve, a jelzett időben a járőr közelébe ért, de azt és kísérőiket fel nem ismerve és a tetteseknek véltve, rájuk söréttel töltött vadászfegyveréből egy lövést tett, mely lövés Stef Gergely bizalmi egyént találva, azt bal combján és hasán súlyosan megsebesítette. A lövés hallatára Becska csendőr ugyancsak azon hiszemben, hogy esetleg a tettesek löttek rájuk, a lövés irányában egy lövést tett, amely azonban eredménytelen maradt. A sérült orvosi gyógykezeléséről a járőr gondoskodott.

Hajsza szökött orosz hadifoglyok után. Majszin községben szeptember hó 25-én az a hír terjedt el, hogy a községhez tartozó Priszlop nevezetű határrészen szökött orosz hadifoglyok tartózkodnak. E hír hallatára Kriner Jánkhel majszini lakos, valamint Vlonga Tódor és Komán László, a 12. honvéd lábbadozó osztagtól

szabadságolt népfőlkélok együttesen azonnal a szökövények kézrekerítésére indultak. Ezen hirtudomásul vette a majszini őrs legénysége is és az őrsparancsnok azonnal egy járőrt vezényelt azok kézrekerítésére és magát is egy csendőrrel ellenőrző szolgálatba vezényelve, a megnevezett tereprész átkutatására indult. Mire azonban a járőrök odaértek, Kriner a két népfőlkelővel öt szökövény közül négyet már elfogott, míg az ötödiknek sikerült elmenekülnie. Alexenkó Antal orosz hadifogoly, az elfogottak egyike, szökést kísérelt meg, mire Vlonga Tódor népfőlkelő vadászfegyveréből rája lőtt minek következtében Alexenkó feje látszó részén súlyosan, de nem életveszélyesen megsérült. A foglyok a máramarosszigeti cs. és kir. katonai állomásparancsnokságnak átadattak.

Kérelem. Balint Márton volt csendőr ez. őrsvezető, ki mint népfőlkelő, jelenleg a csikmenasági őrsre van csendőrségi szolgálatra beosztva, kéri Holti Péter volt csendőr ez. őrsvezetőt, jelenleg ugyancsak csendőrségi szolgálatra vezényelt népfőlkelőt, hogy ezimét vele mielőbb közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az angol védkötelezettség. A németek egyre erősödő nyomása alatt az angolok nagyon foglalkoznak az általános védkötelezettség behozatalával. A terv nem lehet új Angliában, mert hatszáz évvel ezelőtt az angolok egyik legnagyobb királya, II. Edvárd meg is valósította. Akkoriban azonban nem a németekkel állottak harcban, hanem a mostani puszipajtással, Franciaországgal. Edvárd igényt tartott a francziák földjére azon a czímen, hogy ő unokája volt IV. Fülöp királynak. Eleinte egyik diadalt a másik után aratta és az ábitott föld jórésze a kezébe került, de meg kellett érnie, hogy a hadiszerencse elpártolt tőle és kénytelen lett földadni az elfoglalt területeket. A legnagyobb szükségben aután a parlament hozzájárulásával királyi parancsot adott ki, a mely 16-tól 60-ig az ország minden férfiát fegyverbe szólította. Listákat készítettek, a melyek alapján az egyeseket beosztották a különböző új csapattestekbe. Akkor nemcsak a katonáskodás volt kényszerű, hanem ki-ki maga tartozott a fegyverzetéről is gondoskodni. A gazdagok és előkelők lovat és teljes fölszerelést tartottak hozni és a legszegényebbek legalább egy ijjat. Az angol király a parlamentnek adott sok joggal fizette meg a sok új katonát, de az erőlködés basztalan maradt. A harcok teljes száz évig tartottak, de az angolok lépésről-lépésre hátráltak és a XVI. század második felében már csak Calais maradt a kezükben. Európa többi állama akkoriban még távolról se gondolt az általános védkötelezettségre. Akkor Franciaország járt legelől a katonai szervezetségben, de a lovaszolgálat náluk még a nemesség előjoga volt és a gyalogosok zsoldosok voltak. Anglia tehát elsöül ébredt annak tudatára, hogy az állam csak akkor állhat biztosan a szükség idején, ha minden férfinak köteles fegyvert fogni. Tebát az angol történelem a legvilágosabb czáfóloja annak, hogy a moatani háborút a német militarizmus idézte föl. A militarizmust az angolok teremtették meg századokkal ezelőtt.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 8 igaz váltóval 11 K. Erős zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős aszél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangu, becselőgép 30 K, nagy „Union” szerkezettel 38 K. — Legjobb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, vésés előadások stb. 80 fill.-től 3 K-ig. Javítási műtérém.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

Szerkesztői üzenetek.

B. A. esendőr. 1. Igaza van; a kérdéses egyének, ha egyéb súlyos bűncselekményt nem követtek el, veszélyes gonosztevőknek nem tekinthetők. 2. A közigazgatás vezetésére vonatkozó határozványok 15. lapoldalának 2. bekezdésében foglaltak e tekintetben világos rendelkezést tartalmaznak. E szerint a gyümölcs-termés, tekintet nélkül arra, hogy a fák a kert melyik részében állnak, a megállapított arány szerint osztandó szét.

D. Csendőrségi szolgálaira beosztott népfelkeltők (nyugáll. és volt esendőrök) vezénylési pótdíja, az első 12 órai külszolgálat után 80 f., minden további megkezdett 12 óra után 40 fillérből van meállapítva.

Prázmári úrs. Ha a *hosznia-herzegovinai emlékéremmel* annak idején tényleg ellátottat, úgy annak viselésére bármely szolgálatban jogosult. Ezt az emlékérmét azonban a katonai gyűjtemény között annak idején csupán a 15. hadtest körletében tényleges szolgálatban állott tisztiek és katonai tisztviselők kapták meg.

Irányadó. 1. A szabály erre nem terjeszkedik ki, de méltányos. 2. A szolgálatba indulók érkezése tekintetében ugyanazok az elvek tartandók szem előtt, melyek a járőrök átkezésére nézve a Cs.-20. jelzetű *Határozványok* II. fejezet, 7. pont a)-f) bekezdéseiben vannak megállapítva. 3. Ez csak a helyi szolgálatot teljesítő legénységre nézve van előírva. 4. Az előirt mennyiségű mérsékelt áru dehányra az órsre beosztott tartalékos és népfelkeltő legénységnek is igénye van.

Sz. őrmester. Papi párbért a nős esendőrlegénységnek is kell fizetni.

Győző. Olvassa el lapunk 1. évi 30. számában *Többeknek* adott üzenetünket és várja be az intézkedést türelemmel.

O. F. Szolgálati ügy. Forduljon szakaszparancsnokához.

XXXIV. 1. Szolgálati ügy. 2. A pénzügyminiszter 1914. évi 100.000. sz. rendelkezésével kiadott utasítás 2. §-ának el pontja értelmében igénynyel bír. Az igény megállapításával a járási főszolgabíró van megbízva. 3. kérheti.

Cs. J. népfelkeltő. 1. Nem illetékes. 2. Helyes. 3. Ha 10 évet tényleges szolgálatban töltött, úgy igen.

P. P. Nem tudhatjuk, de valószínű, hogy tábori esendőrszolgálatra.

Érdeklő. Az a körülményektől függ.

Népfelkeltő. 1. Nem értjük, hogy mit kíván tudni. 2. Kérheti és ha kérelme indokolt, rendszerint teljesítik is.

As. E tárgyban már történt intézkedés.

Havasí gyopár. Nem *köteles* és a leirt körülmények között nem is észszerű.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felseje folyó évi augusztus hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicserő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül:

Garabh Gyula esendőrfőhadnagyak;

az ellenség előtt teljesített kifünő szolgálatainak elismeréséül:

Szederkényi Elek esendőrszázadosnak.

Adományoztatott:

a hadsereg főparancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül:

az *1. osztályú ezüst vitézségi érem*:

Bors Simon czimzetes őrmesternek, az V. számú esendőrkerületben;

a *2. oszt. ezüst vitézségi érem*:

Kelemen János őrmesternek, az I.,

Berényi János czimzetes őrmesternek, a II.,

Csöke István és

Bogdán István czimzetes őrmestereknek, a VI.,

Sarmaság Demeter czimzetes őrmesternek, a VIII. számú esendőrkerületben.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzsír
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves szolgálati kereszt stb. stb.

Nagyvárad, Rolikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

**Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.**

Nyári szürke és fehér czérnakeztyük nagy választékban olcsó árban kaphatók.

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

Zsótér-bórház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.)

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi díszvarrógépek. — Világhírű tünéklő pathéfók. — Világhírű és gramofonok. — Leméz újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Szersa János és Szij György őrvezető ez. őrmesterek, a báró Marschall Gyula ez. és kir. altábornagy úr és özv. Rudnay Józsefné kárára, a Rudnay pusztán 470 korona kárértékben elkövetett kékgálca lopás tetteinek kinyomozása körül tanusított buzgalmukért és a tettesek kézrekerítéséért.

Előléptettek:

őrmesterré:

1914. évi október hó 18-ával:

a cs. és kir. hadsereg-főparancsnokság által:

Mancsik Gyula V. számú esendőrkerületbeli esendőr: őrvezető ez. őrmesterré:

1915. évi október hó 1-ével:

a cs. és kir. hadsereg-hadtápfőparancsnokság által:

Horváth Jónás V. számú esendőrkerületbeli esendőr ez. őrmester;

a cs. és kir. hadtestivonat-parancsnokság által:

Varga József II., VI. számú esendőrkerületbeli esendőr ez. őrmester,

csendőr ez. őrmesterré:

1915. évi október hó 1-ével:

a m. kir. VI. számú esendőrkerületi parancsnokság által, a folyó évi 140,339/16. számú honvédelmi miniszteri rendelet alapján:

Borbás József, Jenei József, Podnevár Mihály, Szunics Gyula, Mikics József, Kránicz Bódog, Tóth László, Kötánczi H. Lajos, Tóth László, Szücs Lajos, Major János, Kokas János, Horváth János I. és Kolozi Péter esendőrök;

a cs. és kir. hadtestivonat-parancsnokság által:

Habjanecz János, VI. számú esendőrkerületbeli esendőr.

Katonai szolgálati jellel való ellátás:

a m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Vajda András őrvezető ez. őrmester, október hó 2-ával, Máté Sándor őrvezető ez. őrmester, október hó 7-ével, Tanai Imre őrvezető ez. őrmester, október hó 17-ével az I-ső, Mo nár Károly esendőr ez. őrmester, október hó 5-ével, Dedics János őrmester, október hó 27-ével a II-ik, Kövi László esendőr ez. őrmester, Novák József, Pinta József, Pál József esendőrök, Sztancs Elek és Nagy József I. esendőr ez. őrmesterek október hó 1-ével, Takács Imre esendőr október hó 6-ával, Gombás József, Botoj Lukács, Kiss József, Tihanyi La-

jos esendőr ez. őrmesterek, Hiti György, Kovács István II., Molnár Tivadar, Németh Ferencz, Sebik Ferencz esendőrök, Cziczky Antal esendőr ez. őrmester, Csordás Dezső, Frank János, Horváth József, Márton Pál, Simon Pál esendőrök, Guzdug László esendőr ez. őrmester, Háni György, Kiss József VIII., Pethő Sándor, Pujcsék Sándor, Szappan József, Farkas Pál, Friedrich János esendőrök, Varga József, Szakál Pál esendőr ez. őrmesterek, Nagy Pál, Németh Mihály III., Varga József VII., Csöngető Lajos, Hart János, Ladiczki István, Markó István, Magulán Fülöp, Sánta János I., Szajcsán József, Urbán Lajos, Zsigmond István, Fi eber Károly, Gémes János, Andók József, Horváth József IX., Hatos János esendőrök, Baranyai György esendőr ez. őrmester, Gurgui Miklós és Tóth Gyula esendőrök október hó 7-ével, Horló Gergely esendőr, Petres Ferencz, Sali Lajos esendőr ez. őrmesterek, Kocsis József II., Helyes József esendőrök október hó 8-ával, Pandur Ferencz esendőr ez. őrmester, október hó 13-ával, Kiss János V. esendőr ez. őrmester október hó 17-ével, Gerencsér Pál esendőr október hó 19-ével, Szakonyi József esendőr ez. őrmester október hó 21-ével, Hazon István esendőr október hó 21-ével, Hézinger Imre esendőr ez. őrmester október hó 22-ével a III-ik osztályú legénységi katonai szolgálati jellel látatott el.

Házasságra lépett:

a m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:

Valkó József esendőr ez. őrmester, Terdik Jolánnal, 1915. évi szeptember hó 7-én, Máramaroszigeten.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postlelon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek őrjási választék an, kedvező részletfizetésre is.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök l kberle iltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takaréki betétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyezni el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takaréki betét után, melynél a betető az 1. ponthoz jelzetti felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattal mellett. Utalványok, intézkedések és chequek beszedésére elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.